

Erfaringer fra privat praksis

På baggrund af artiklen "Musikterapi – Privat praktiserende" af Ilse Kjær, bragt i første nummer af Dansk Musikterapi (2004, nr. 1), har Helle Nystrup Lund og Lars Rye Bertelsen ønsket at supplere med deres erfaringer som privat praktiserende musikterapeuter.

Helle Nystrup Lund

Cand. Mag. i Musikterapi, medlem af MTL, privat praktiserende (1999-2004), nu ansat på Aalborg Psykiatriske Sygehus. Underviser på musikterapiuddannelsen, Aalborg Universitet

Lars Rye Bertelsen

Cand. Mag. i Musikterapi, medlem af MTL, privat praktiserende, ansat på Aalborg Psykiatriske sygehus, ansat som musikterapeut på musikterapiuddannelsen Aalborg Universitet

Erfaringer med at starte en privat musikterapi klinik – et tilbageblik

At starte privat praksis giver anledning til mange overvejelser og udfordringer, og i det følgende beskrives erfaringerne gjort med "musikterapeuterne" Nytorv 25 i Aalborg. Klinikken blev etableret i 1999 af fire musikterapeuter, og i sommeren 2004 trådte to af interessenterne ud af klinikfællesskabet, hvorefter klinikken er videreført af to musikterapeuter. Artiklen er skrevet ud fra fem års erfaring med firemands-gruppen.

Hvorfor lave egen klinik?

Idéen til at lave egen klinik er udsprunget af frustration over de vilkår vi hver især arbejdede under på forskellige institutioner. Mange musikterapeuter har sikkert som os oplevet perioder med frustrationer over at skulle lave musikterapi i uegnede lokaler, med mangelfuldt instrumentarium, med forstyrrende beboere, personale eller håndværkere, etc... Ved at lave vores eget sted, ville vi give os selv meget bedre arbejdsbetingelser, større arbejdsglæde og tilfredshed. Det var for nogle også en mulighed for at få klinisk erfaring med musikterapi, da der er meget få stillinger at søge.

Hvorfor lave egen klinik sammen?

Inden man går i gang med at lave klinik sammen, er det vigtigt at overveje om man mest har temperament til at bestemme selv, eller at indgå i et samarbejde der kan indebære en masse kompromis'er. Vi har brugt rigtig mange ressourcer på mødeaktivitet, og på at være med i alle processer lige fra tegning af logo, udarbejdelse af brevpapir, pjece, hjemmeside, bogføring og regnskab, til fælles visitation.

Man skal endvidere være indstillet på en usikker indtægt – først når året er gået kan man gøre op hvor meget man har tjent, så en fast månedsløn kan man ikke budgettere med.

Når vi valgte at være flere, var det ud fra tanken om at minimere alle økonomiske omkostninger, og at kunne hjælpe hinanden både praktisk og fagligt. Udgifterne til etableringen af klinikken, den daglige drift, sammensætning af instrumentarium er udgifter som skal afholdes uanset om man er en eller flere. Ved at være fire, havde vi minimeret alle de almindelige omkostninger med 75 % for hver! Samtidig er der flere hænder at fordele det praktiske arbejde på.

Ved at stille vore private instrumenter

til rådighed for hinanden, lykkedes det at skabe et meget omfattende og varieret fælles instrumentarium, med løbende vedligehold som eneste omkostning. At etablere klinikken med et personligt indskud på 10.000 kr. hver - 40.000 kr. i samlet startkapital - er en meget billig virksomhedsstart, og vi kunne holde driften udgiftsneutral ved hver at have én ugentlig klient!

Med fire musikterapeuter i samme hus, havde vi rige muligheder for at inddrage hinanden som faglig sparring på forskellige måder; *kollegial respons*, hvor den enkelte terapeut får resten af gruppens respons på konkrete problematikker i form af gode råd eller idéer, - *faglig respons*, hvor vi har arbejdet efter supervisionsmodellen "Reflekterende Team", med mulighed for at inddrage hinanden som co-terapeuter. m.m.. Vi har fra starten været enige om at undgå at blive for procesorienterede internt, da vi vurderede at dette hurtigt kunne blive problematisk i et praktisk orienteret samarbejde der skal fungere på daglig basis. Som tiden er gået har vi dog efterhånden turde drage nytte af hinandens terapeutiske kvalifikationer - også i kollegiale sammenhænge. Herudover har vi hver især modtaget personlig supervision eksternt.

Virksomhedsstruktur: Hvordan hænger det hele sammen?

Hver musikterapeut har sit eget firma, og sammen drives et femte; "musikterapeuterne" Nytorv 25 - 9000 Aalborg. Dette er et driftsselskab, kaldet et interessentskab (I/S), der afholder alle de løbende udgifter ved at have klinikken; husleje, el og varme, forsikringer, markedsføring, reparation - og vedligehold af instrumentarium, m.v.

Det er en juridisk/regnskabsmæssig konstruktion der gør at vi ikke hæfter for hinandens firmaer, men kun for I/S'et i fællesskab. I denne virksomhedskonstruktion er

det mest sårbare derfor, at I/S'et aldrig må løbe tør for penge til de løbende regninger.

Virksomhedsstrukturen indeholder som nævnt muligheder for en masse samarbejde, en masse økonomiske besparelser, og ikke mindst et fagligt forum som ellers er sjældent. Samtidig betyder virksomhedsstrukturen også at vi er hinandens konkurrenter til langt de fleste af vore kunder. Det påvirker samarbejdet, og det har været en god erfaring at indføre fælles visitation - dvs. alle nye klienter visiteres til den enkelte terapeut, efter en samlet fælles vurdering. På denne måde har vi undgået noget af konkurrencen om klienterne. Men at være selvstændig i et (klinik)fællesskab er to modstridende størrelser, som det løbende har været, og er nødvendigt at forholde sig til.

Musikterapi i den private praksis

Musikterapi kan foregå som individuel musikterapi og samtale, gruppemusikterapi eller have karakter af specialundervisning individuelt eller i gruppe. Individuel musikterapi er det mest almindelige, men vi har også arbejdet med børn/unge og deres forældre, samt givet musikterapi i samarbejde med andre terapeuter, bl.a. fysioterapeut og familierapeut. "Musikterapeuterne" har endvidere givet supervision og konsulentbistand.

Klienter

I løbet af de 5 år musikterapeuterne har eksisteret har vi fået erfaring med mange forskellige klientgrupper i alle aldre; børn, unge, voksne og ældre. Vi har erfaring med behandling af meget forskellige problematikker lige fra småbørn med sjældne diagnoser (f.eks. syndromer som Cornelia de Lange, Cri du Chat, Pierre Robin), til unge og voksne klienter med psykiatriske diagnoser, klienter med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, samt børn og voksne med Post

Traumatisk Stress Reaktion (PTSD). Vi har også erfaring med terapiforløb i selvudvikling, herunder introducerende forløb for optagelsessøgende til musikterapistudiet.

Vi har fra starten ikke ønsket at specialisere os, hverken som gruppe eller individuelt, men efter indførelsen af fælles visitation, har det i praksis betydet at en klient ofte bliver henvist til den terapeut der har mest erfaring på området. På den måde har vi helt naturligt hver fået vores specialer. Alligevel må arbejdet siges at være meget alsidigt og det er en konstant udfordring at skulle tilegne sig indsigt i nye klients problematikker og evt. diagnoser.

Hvordan betales musikterapi?

Musikterapi betales på forskellige måder. De almindeligste betalingsformer set hos musikterapeuterne Nytorv 25 er:

- Henvisning af amt eller kommune gennem social- og sundhedsforvaltningen, evt. med anbefaling fra egen læge
- Institution dækker udgift til musikterapi via eget budget
- Klientens pension
- Egenbetaling

Musikterapi dækkes ikke via sygesikringen, men der er erfaringer med bevilling af musikterapi gennem social- og sundhedsforvaltningen i en del kommuner. For at bevillingen kan gå igennem, er det vigtigt dels at have en anbefaling (helst skriftlig) fra relevante fagpersoner eller institutioner. Det kan være fra den institution klienten er tilknyttet, - fra pædagog, psykolog eller andet behandlerpersonale med kendskab til klienten. En bevilling er ofte gået igennem når der foreligger en anbefaling fra egen læge, dvs. at klientens egen læge vurderer at musikterapi er et relevant behandlingstilbud.

Desuden er det vigtigt at vedlægge en skrivelse fra musikterapeuten hvor musikterapiens metoder og målsætning er beskrevet specifikt i forhold til den pågældende klient. Samarbejdet med amt og kommune fungerer forskelligt i Nordjylland.

Musikterapeuterne har været behjælpelige med udarbejdelse af skrivelser og vejledning af klienter/pårørende vedrørende sagsgangen i forbindelse med ansøgning om bevilling af musikterapi til social- og sundhedsforvaltningerne.

Hvad koster musikterapi?

En individuel session hos "musikterapeuterne" koster 570,- kr. (2005). Prisen for gruppeterapi aftales særskilt efter konsultation. Priser indeksreguleres årligt. Foredrag og workshops forhandles enkeltvis med udgangspunkt i DM's gældende satser.

Foredrag og workshops

Udover musikterapi har "musikterapeuterne" arrangeret foredrag og workshops for amtslige, kommunale og private institutioner, samt for en række faggrupper. Foredragene tilpasses målgruppen og henvender sig almindeligvis til:

- Behandlergrupper og personale
- Familie og pårørende
- Brugere, klienter, patienter

I netværksarbejdet har det været nødvendigt at være opsøgende og vedholdende, for at overbevise mulige samarbejdspartnere, ofte andre behandlere, om at det vi har at tilbyde, kan være et væsentligt supplement til deres arbejde. Det er lykkedes os at få lov at lave en relativ omfattende fremlæggelse for "Tolvmandsforeningernes koordinationsgruppe" – d.v.s. det forum som står i spidsen for alle privatpraktiserende læger i Nordjyllands Amt (alle

praktiserende læger er organiseret i "Erfaringsgrupper" på 12 medlemmer, deraf navnet). Vi har i klinikken haft besøg af nogle af 12 mandsgrupperne til aftenarrangementer, hvor vi fortæller om musikterapeuters uddannelse og behandlingsmetode, giver korte case-præsentationer på video – og nok så vigtigt; lægerne får en førstehåndsoplevelse af musikterapi-improvisation ved at blive aktivt engageret i gruppeimprovisationer. Vi har desuden lavet foredrag om musikterapi for "Børneterapeuterne" (en sammenlutning af fysio-ergoterapeuter, socialrådgivere, læger og speciallæger i Aalborg).

Samarbejde

Det er meget givende at samarbejde med andre musikterapeuter om bl.a. foredrag og workshops, samt forskellige markedsførings-tiltag. De to skribenter har bl.a. afholdt workshop sammen på socialrådgivernes årlige konference i Nyborg, og ved samme lejlighed lavet musikalsk underholdning for 800 socialrådgivere, workshop for fysioterapistuderende på Ergo- og fysioterapiuddannelsen i Aalborg, workshop på den danske musikterapi-konference på Brandbjerg, workshop på Kvindedaghøjskolen i Aalborg, holdt foredrag for Alzheimerforeningen og for foreningen SIND - for blot at nævne nogle få!

Det var også fremmende for samarbejdet i klinikken, da alle 4 musikterapeuter tog den 2-årige efteruddannelse og blev cand. mag.'er i 2003.

Klinikkens udvikling og status:

Klinikkens fire anpartser er pt. fordelt på to personer - Lars Rye Bertelsen og Silvia Jensen - da to anpartshavere - Charlotte Dam-meyer Fønsbo og Helle Nystrup Lund - har trukket sig ud i.f.m. graviditet og ansættelse på Aalborg Psykiatriske Sygehus. Klinikken har søgt efter nye anpartshavere, desværre uden resultat. Herefter har der været en periode med konsolidering og forberedelse af flytning til nye lokaler. Klinikken har i øjeblikket venteliste, og har klienter i klinikken, såvel som ud af huset. Vi betjener klienter fra hele Nordjyllands Amt, fra Hobro til Skagen.

På hjemmesiden www.musikterapi.org findes en oversigt over freelance musikterapeuter, der tilbyder musikterapi, kurser, foredrag og workshops.

På hjemmesiden www.musikterapeuterne.dk findes mere information om klinikken i Aalborg. Herunder bl.a. også en oversigt over hvilke behandlings- og uddannelsesinstitutioner, foreninger og virksomheder, der har modtaget foredrag eller workshops af "musikterapeuterne", Nytorv 25.